

Kwaliteitszorg, toezicht en handhaving BRO

Jaarplan kwaliteit 2026

Versie *1.0*
Datum *1 december 2025*

Samenvatting

In dit jaarplan is beschreven welke verplichtingen er gelden in het kader van de basisregistratie ondergrond (BRO) en welke eventueel zijn geprioriteerd. Voor 2026 gelden de volgende prioriteiten:

- **Lever alle gegevens aan die logischerwijs verwacht mogen worden (compleetheidseis);**
- **Lever gegevens over grondwatermonitoring en bodem- & grondonderzoek aan conform IMBRO-regime;**
- **Zorg ervoor dat de rol van BRO-coördinator is geborgd binnen de beheerorganisatie.**

Voor toelichting en informatie, zie hoofdstuk 3.

Inleiding

Het beleid van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) is erop gericht om ervoor te zorgen dat de gegevens van de BRO 'fit-for-purpose' zijn. Dat houdt in dat gegevens voor gebruikers bruikbaar, bereikbaar en bekend zijn. Voorliggend jaarplan richt zich op de bruikbaarheid van de BRO.

Allereerst bevat dit document een overzicht van alle verplichtingen binnen de BRO. Deze verplichtingen slaan op alle registratiedomeinen en registratieobjecten. Daarnaast bevat het jaarplan een beleidsmatig meerjarenplan. Hierin is aangegeven aan welke onderdelen van de BRO gewerkt wordt in de komende jaren. Dit is relevant voor de prioritering van kwaliteitsthema's, en de manier waarop kwaliteitszorg, toezicht en handhaving (KTH) wordt ingezet, zoals is uitgewerkt in hoofdstuk 3. Dit soort 'kwaliteitsprioriteiten' zijn samengesteld door (een afvaardiging van) beleidsverantwoordelijke, toezichthouder, bronhouders en afnemers. BRO-bronhouders worden geacht hieraan in het betreffende jaar met voorrang te werken.

Dit document ondersteunt bronhouders bij het geven van invulling aan hun interne kwaliteitszorg, met name op het moment dat keuzes gemaakt moeten worden vanuit beperkte capaciteit of middelen. Uiteindelijk dienen bronhouders 'in control' te zijn ten aanzien van alle verplichtingen uit hoofdstuk 1 en leggen zij daarover verantwoording af via de in hoofdstuk 4 van dit document beschreven ENSIA-systematiek (artikel 9a van de Wet bro).

1. Overzicht kwaliteitsnormen en verplichtingen

De BRO bestaat uit zes registratiedomeinen met elk twee of meer registratieobjecten:

Domein	Registratieobject	Afkorting
Grondwatermonitoring	Grondwatermonitoringsput	GMW
	Grondwaterstandonderzoek	GLD
	Grondwatersamenstellingsonderzoek	GAR
	Formatieweerstandonderzoek	FRD
	Grondwatermonitoringnet	GMN
Bodem- & grondonderzoek	Geotechnisch Sondeonderzoek	CPT
	Bodemkundig Booronderzoek	BHR-P
	Geotechnisch Booronderzoek	BHR-GT
	Geologisch Booronderzoek	BHR-G
	Wandonderzoek	SFR
Milieukwaliteit	Milieuhygiënisch Bodemonderzoek	SAD
	Overheidsbesluit Bodemverontreiniging	SLD
Grondwatergebruik	Grondwatergebruikstelsel	GUF
	Grondwaterproductiedossier	GPD
Mijnbouwwet	Mijnbouwwetvergunning	EPL
	Mijnbouwconstructie	EPC
Modellen	Bodemkaart van Nederland	SGM
	Digitaal Geologisch Model	DGM
	Geomorfologische kaart van Nederland	GMM
	GeoTOP	GTM
	Model Grondwaterspiegeldiepte	WDM
	REGIS II, hydrogeologisch model	HGM

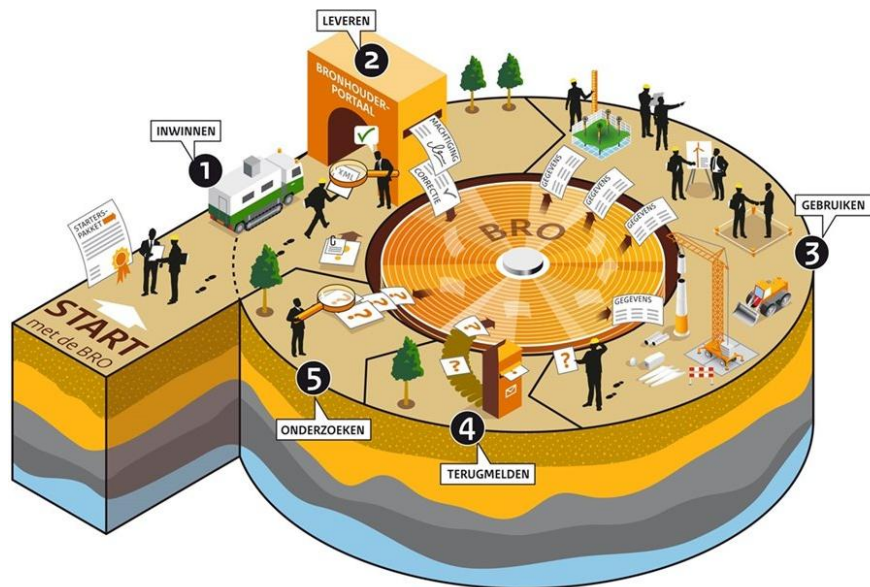
De gegevenscatalogi van de registratieobjecten beschrijven welke entiteiten er zijn, welke attributen en relaties die hebben, welke waardelijsten gelden en de semantische betekenis (definities). Deze catalogi beschrijven echter niet hoe actueel, juist of volledig iets moet zijn. In de BRO is 'kwaliteit' vertaald naar het begrip kwaliteitsregime. Dat regime bepaalt de inhoudelijke status van de gegevens die worden aangeleverd:

Regime	Betekenis	Gebruik
IMBRO	Gegevens voldoen aan het huidige informatiemodel én aan actuele kwaliteitseisen	Te gebruiken voor gegevens die dateren van na de datum waarop de wet of een registratieobject van kracht is geworden
IMBRO/A	Gegevens voldoen aan een ouder of afwijkend informatiemodel (archiefkwaliteit): een aantal verplichte attributen hebben geen waarde of andere waarden	Te gebruiken voor gegevens die dateren van voor de datum waarop de wet of een brondocument van kracht is geworden, of gegevens over een verkenning die voortkomt uit een schriftelijke opdracht van voor aanwijzing van dit brondocument, gedurende drie jaar na deze aanwijzing

In algemene zin geldt dat technische validaties van de LV-BRO (op berichtniveau) kwaliteitsdimensies zoals juistheid, volledigheid en consistentie borgen. De inhoudelijke kwaliteit is uiteraard de verantwoordelijkheid van de bronhouder.

De verplichtingen waaraan voldaan dienen te worden, zijn beschreven in wet, besluit en regeling. Allereerst zijn er de 4 plichten uit de wet:

1. Leverplicht (in de rol van bronhouder);
2. Gebruiksplicht (in de rol van bestuursorgaan);
3. Meldplicht (in de rol van bestuursorgaan);
4. Onderzoeksplicht (in de rol van bronhouder).

Figuur 1: Infographic over de vier plichten: leveren, gebruiken, terugmelden, onderzoeken

Verplichting	Toelichting	Juridische basis
Leverplicht	Lever brondocumenten/gegevens voor alle in Besluit aangewezen registratieobjecten via bronhouderportaal-BRO in het voorgeschreven (XML) formaat conform catalogus.	Wet bro (inrichting, verantwoordelijkheden en opbouw); Besluit bro (aanwijzing registratieobjecten/brondocumenten); Regeling bro, art. 11; catalogus (uitvoeringstechnische aspecten)
Gebruiksplicht	• Een bestuursorgaan dat bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak een gegeven nodig heeft dat krachtens deze wet als authentiek gegeven in de registratie ondergrond beschikbaar is, gebruikt dat authentieke gegeven. • Een bestuursorgaan kan een ander gegeven gebruiken dan een authentiek gegeven krachtens deze wet, indien het gegeven in onderzoek staat, een terugmelding is gedaan, zijn taakuitoefening in de weg staat of bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.	Wet bro art 27
Meldplicht	Een bestuursorgaan of drinkwaterbedrijf dat gerede twijfel heeft over de juistheid van een in de registratie ondergrond opgenomen authentiek gegeven over een verkenning, gebruiksrecht of constructie of het ontbreken van een dergelijk gegeven in de registratie ondergrond doet daarvan onder opgaaf van redenen melding aan Onze Minister.	Wet bro art. 30 lid 1
Onderzoeksplicht	Onderzoek, beoordeel en verwerk terugmeldingen op BRO-gegevens; communiceer uitkomst en lever evt. correctie aan.	Wet bro, art. 33, 36-37; uitvoeringsafspraken BRO-loket

Aanvullend bestaan de volgende verplichtingen:

Verplichting	Toelichting	Juridische basis
Termijn van 20 werkdagen voor aanlevering (tijdigheid)	Lever binnen 20 werkdagen nadat gegevens zijn ontvangen of gegenereerd (besluit/rechterlijke uitspraak/definitief rapport/meetresultaat).	Wet bro art. 9
Afhandeling van terugmeldingen (foutmeldingen gebruikers)	Onderzoek, beoordeel en verwerk terugmeldingen op BRO-gegevens; communiceer uitkomst en lever evt. correctie aan.	Wet bro, art. 33, 36-37; uitvoeringsafspraken BRO-loket
Aanleveren van historische digitale gegevens (terugwerkende kracht)	Lever digitale/gestructureerde historische gegevens die al bij de bronhouder beschikbaar zijn (geen plicht tot digitaliseren van papier).	Wet bro, art. 40 lid 2
Inhoudelijke juistheid en volledigheid van gegevens	Lever alleen gegevens die overeenkomen met brondocumenten/ metingen; vul verplichte velden; borg inhoudelijke plausibiliteit.	Wet bro art. 16 lid 1 (juistheid/volledigheid); Regeling bro, art. 11; catalogi (kardinaliteit/ waardelijsten)
Formele en materiële geschiedenis (versiebeheer) en correcties	Lever wijzigingen als nieuwe versies met begin- en einddatum; voer correcties via aangewezen BRO-proces; behoud historie.	Wet bro art. 13, 19-22, 33, 36-37; Regeling bro, art. 11; catalogi hoofdstuk Formele en materiële geschiedenis
Openbaarheid als uitgangspunt; rechtmatige afscherming toepassen	Publiceer gegevens; scherm alleen af binnen aangewezen categorieën (bijv. vitale functies) en motiveer dat juridisch.	Wet bro art. 24; Regeling bro, art. 13 (openbaarheid/afscherming)
Traceerbaarheid naar bronhouder, uitvoerder en brondocument	Vul metadata en koppelingen naar brondocument/rapport en uitvoerder; houd documentatie centraal beschikbaar.	Wet bro art. 10, 19-22; Besluit bro, Hoofdstuk 3; Regeling bro, art. 11
Interne kwaliteitszorg en governance	Richt processen, rollen en controles in om juistheid, tijdigheid, volledigheid en versiebeheer te borgen; leg jaarlijks verantwoording af.	Wet bro art. 9a; Regeling bro art. 10a
Navolging van wijzigingen in Wet/Besluit/Regeling en catalogi	Volg, indien van toepassing, wijzigingen (nieuwe registratieobjecten, eXtra attributen en waarden, nieuwe bronhouders) en pas processen en leveringen tijdig aan.	Besluit bro (aanwijzing registratieobjecten/ brondocumenten); Regeling en catalogi (uitvoeringstechnische aspecten)

2. Planning bronhouderverplichtingen

Beleidsmatig zijn er voor de komende jaren binnen de BRO duidelijke focuspunten benoemd. Het ligt voor de hand dat binnen voorliggend document allereerst jaarlijks vooraf geprioriteerd wordt aan de hand van deze focuspunten. Daarnaast zal de ENSIA-zelfcontrole (zie verder hoofdstuk 4) erop gericht zijn om jaarlijks te toetsen in hoeverre bronhouders daadwerkelijk de afspraken zijn nagekomen. Op deze manier draagt kwaliteitszorg, toezicht en handhaving (KTH) bij aan het behalen van de gestelde beleidsdoelstellingen.

Bovengenoemde focuspunten zijn opgenomen in een zogenaamde roadmap. Door deze roadmap in dit jaarplan op te nemen, kunnen bronhouders een interne meerjarenplanning BRO opstellen en vast rekening houden met toekomstige ontwikkelingen:

Figuur 2: BRO-roadmap (onderhevig aan veranderingen als er een noodzaak is tot wijzigen van de prioriteiten!)

3. Kwaliteitsprioriteiten 2026

Specifiek voor 2026 worden er drie prioriteiten gesteld:

Compleetheid aanlevering

In 2026 dienen bronhouders met voorrang onderstaande registratieobjecten te vullen volgens de wettelijk verplichte norm IMBRO-IMBRO/A. Om bronhouders te ondersteunen, is hierbij door middel van een kruisjeslijst aangegeven per type bronhouder waar er logischerwijs gegevens worden verwacht, meestal via een contractuele verplichting met een opdrachtnemer. Onderstaande tabel is een inschatting van te verwachte aanwezige registratieobjecten bij de bronhouder. Dit kan op individueel niveau dus afwijken.

Daarnaast ontslaat deze prioritering de bronhouder niet van de plicht om overige relevante registratieobjecten ook aan te leveren:

Domein	Reg-Obj.	GEM	PRV	WS	DWB	RIVM	RWS	ProRail	BZK/VRO/KGG	RVB	GDN-TNO	WENR	Overig
Grondwater monitoring	GMW	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
	GLD	X	X	X	X		X	X	X	X			
	GAR		X		(X)	X							
	FRD		X		(X)								
	GMN	X	X	X	X	X	X	X	X	X			Vanwege de werkafpraak GLD/GAR- GMN is het registreren van GMN voorlopig niet verplicht
Bodem- & grondonderzoek	CPT	Xs	Xs	X	GWV		X	X			Taak (GIP)		
	BHR-P		X-		GWV							X	

	BHR-GT	Xs	Xs	X	GWV		X	X					
	BHR-G	X-, ook via TNO-GDN	X-, ook via TNO-GDN	X-	GWV, wel via TNO-GDN		X, via TNO-GDN			X-	Taak (GIP)		Taak en gekoppeld aan geol. karteringen en grondwaterputten/monitoring
	SFR				GWV							X	
Milieukwaliteit	SAD	X	X	X			X	X					Overheids NV's of stichtingen als Staatsbosbeheer, Havenbedrijf?
	SLD	X	X										
Grondwatergebruik	GUF	X	X	X									
	GPD		X	X									
Mijnbouwwet	EPL								X				
	EPC								X				
Modellen	SGM											X	
	DGM										Taak (GIP)		
	GMM											X	
	GTM										Taak (GIP)		
	WDM											X	
	HGM										Taak (GIP)		

Legenda:

- X = naar verwachting zijn er gegevens die verplicht worden opgenomen in de BRO
- X- = in mindere mate
- Xs = voornamelijk bij bronhouders met slappe ondergrond
- GWV = geen wettelijke verplichting

Aanlevering onder IMBRO

Conform gegevenscatalogi dienen historische gegevens aangeleverd te worden onder het IMBRO/A-regime. Voor nieuwe gegevens gelden echter de voorwaarden van het IMBRO-regime. In 2026 dienen nieuwe gegevens in het kader van grondwatermonitoring en bodem- & grondonderzoek aangeleverd te worden conform IMBRO.

Borging rol BRO-coördinator

De interne kwaliteitszorg moet op orde zijn. Dit houdt onder andere in dat alle relevante rollen binnen het BRO-proces zijn ingericht. In 2026 dient elke bronhouderorganisatie te beschikken over een BRO-coördinator en deze persoon dient bekend te zijn bij de servicedesk BRO.

4. Jaarlijkse zelfevaluatie

Net als in het geval van de BGT en BAG is de BRO voor de organisatie van de jaarlijkse zelfevaluatie aangesloten bij [ENSIA](#). De zelfevaluatie is als volgt opgebouwd:

- 1 januari 2026 start de nieuwe verantwoordingsperiode voor de ENSIA-zelfcontrole; deze periode eindigt op 31 december 2026.
- 1 juli 2026 start de invulperiode voor de ENSIA-vragenlijst. De eerste meetperiode voor de vragenlijst loopt van 1 januari tot en met 30 juni 2026. Het idee is dat in juli de vragenlijst in concept wordt ingevuld, nog niet wordt ingediend en de bronhouder vervolgens nog tot en met 31 december 2026 de tijd heeft om zich, indien van toepassing, te verbeteren.
- 31 december 2026 is de deadline voor het indienen van de vragenlijst. Indien nodig kunnen de in juli in concept opgestelde antwoorden (en eventueel geformuleerde verbetermaatregelen) worden bijgewerkt. Voor vragen die betrekking hebben op het kwaliteitsdashboard geldt de 'tweede' meetperiode van 1 januari tot 1 december. Na dit moment kan de eerste analyse van de resultaten door de toezichthouder zo nodig al starten. De toezichthouder neemt eventueel getoonde verbeteringen in het tweede halfjaar mee in het oordeel.
- 1 mei 2027 is de deadline voor het indienen van de bestuurlijke verantwoordingsrapportage.
- 1 juni 2027 (streefdatum) ontvangt de bronhouder een (digitale) ontvangstbevestiging van de toezichthouder of via het ENSIA-systeem.
- 1 juli 2027 (streefdatum): de uiterlijke reactiedatum op de ingeleverde bestuurlijke rapportages aan de bronhouders door VRO met feedback op de rapportage. De benodigde doorlooptijd op de rapportages is afhankelijk van het type feedback dat gegeven wordt (individueel of gestandaardiseerd) in relatie tot de capaciteit binnen VRO.

- Resultaten uit de zelfcontrole en evaluatiebevindingen kunnen weer input zijn voor de prioriteiten van het kwaliteits- en toezichtprogramma in het jaar erop. Dit kader wordt ultimo op 31 december 2026 gepubliceerd. Tegelijkertijd met de publicatie door VRO wordt er over de nieuwe prioriteiten gecommuniceerd en duidelijk aangegeven met welke partijen (beleidsverantwoordelijke, toezichthouder, bronhouders en afnemers binnen de gebruikelijke sturingslijn) is afgestemd.
- Voor 1 juli 2026 moet ook de nieuwe vragenlijst worden opgesteld (bijgesteld). De afstemming met bronhouders en afnemers vindt plaats via de landelijke governance.

De toezichthouder vormt zich, op basis van de vragenlijst en bestuurlijke verantwoordingsrapportage, een beeld van de bronhouder. Dit beeld wordt teruggekoppeld en hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In tegenstelling tot bij andere geobasisregistraties zoals BAG en BGT is toezicht minder datagedreven, maar richt zich in deze fase van het bestaan van de BRO vooral op proces en organisatie;
- De systematische informatie-uitvraag via ENSIA is beperkt en toezicht wordt risicogericht uitgevoerd;
- Er wordt gewerkt met risicoprofielen (beelden uitwisselen met andere toezichthouders, inzoomen op 'zorgbronhouders', etc.);
- Toezicht stelt zich constructief op;
- Toezicht is gericht op het vooraf zoveel mogelijk voorkomen van fouten en knelpunten (preventief).